

Tjänsteställe, handläggare
Staben Ekonomi, Lennart Frommegård

Sammanträdesdatum
2024-02-12

FöredragningsPM
Dnr: 23RS1911

Organ
Regionfullmäktige

Besvarande av motion från Elin Jensen (SD) och Patrik Nyström (SD) om en mer rättvis ekonomisk fördelningsmodell rörande finansiering till Örebro flygplats

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar

att motionen anses vara besvarad.

Sammanfattning

Patrik Nyström (SD) Elin Jensen (SD) har den 1 mars 2023 i en motion yrkat:

att Region Örebro utreder hur intresset ser ut hos de kommuner och företag som finns i vår region om att vara med i finansieringen utav flygplatsen samt förankrar detta till styrelsen för Örebro flygplats, samt att Region Örebro erbjuder andelar från det egna innehavet i flygplatsen till intresserade kommuner och företag.

Yrkandena läggs mot bakgrund av att flygplatsen är ett viktigt nav med uppbyggt nät av transporter in och ut ur Örebro län samt att flygplatsen blivit beredskapsflygplats. Därmed bidrar bolagets verksamhet till trygghet och förutsättningar för näringslivet i hela Örebro län. Motionärerna anser därför att det borde ligga i hela vår regions intresse att solidariskt vara med att finansiera flygplatsen i form av årliga driftbidrag.

Regionstyrelsen delar motionärernas åsikt att Örebro läns flygplats AB:s verksamhet är till gagn för näringsliv, kommuner och regionen inom Örebro län. Det är regionstyrelsens uppfattning att bolaget också fortsatt ska ha en stark huvudägare eller ägarkonstellation. Vidare anser regionstyrelsen att ägarkretsen skulle kunna breddas genom att flera av länets kommuner äger

Tjänsteställe, handläggare
Staben Ekonomi, Lennart Frommegård

Sammanträdesdatum
2024-02-12

FöredragningsPM
Dnr: 23RS1911

mindre andelar i bolaget. Uppfattningen ligger i linje med den utredning som föregick ombildningen av bolaget 2012.

Regionstyrelsens uppfattning är att näringslivet i länet bäst bidrar till verksamhetens finansiering genom att köpa tjänster av Örebro läns flygplats AB.

I februari 2023 presenterades utredningen om statens ansvar för flygplatserna i Sverige. Uppdraget redovisas i betänkandet ”Statens ansvar för det svenska flygplatssystemet – För tillgänglighet och beredskap (Ds 2023:3).”

Regeringen har i statsbudgeten för 2024 utökat budgeten till regionala flygplatser med 110 miljoner kronor. Utökningen når inte upp till utredarens förslag, men utgör ändå ett betydande belopp. Dessutom tydliggörs med denna budgetpost statens ansvar för flygplatsernas beredskapsverksamhet. Hur dessa medel ska fördelas utreds för närvarande av Luftfartsverket. Utredningen är inte klar.

Ett statligt driftbidrag till Örebro läns flygplats AB med 5-10 miljoner motsvarar cirka 20 procent av ägarnas driftbidrag till bolaget. Ett statligt bidrag i den omfattningen skulle ha stor betydelse för flygplatsbolagets ekonomi.

Regionstyrelsen har haft för avsikt att invänta effekterna av betänkandet ”Statens ansvar för det svenska flygplatssystemet – För tillgänglighet och beredskap (Ds 2023:3)” för att på bästa sätt kunna värdera ett svar på motionen. I skrivande stund är dessa effekter inte klarlagda varför betydelsefulla förutsättningar för bolagets finansiering fortfarande är okända.

Mot bakgrund av ovanstående information anser regionstyrelsen motionen vara besvarad.

Ärendebeskrivning

Patrik Nyström (SD) Elin Jensen (SD) har den 1 mars 2023 i en motion yrkat:

att Region Örebro utreder hur intresset ser ut hos de kommuner och företag som finns i vår region om att vara med i finansieringen utav flygplatsen samt förankrar detta till styrelsen för Örebro flygplats,

- att Region Örebro erbjuder andelar från det egna innehavet i flygplatsen till intresserade kommuner och företag.

Tjänsteställe, handläggare
Staben Ekonomi, Lennart Frommegård

Sammanträdesdatum
2024-02-12

FöredragningsPM
Dnr: 23RS1911

Yrkandena läggs mot bakgrund av att flygplatsen är ett viktigt nav med uppbyggt nät av transporter in och ut ur Örebro län samt att flygplatsen blivit beredskapsflygplats. Därmed bidrar bolagets verksamhet till trygghet och förutsättningar för näringslivet i hela Örebro län. Motionärerna anser därför att det borde ligga i hela vår regions intresse att solidariskt vara med att finansiera flygplatsen i form av årliga driftbidrag.

Regionstyrelsens svar på motionen

Flygplatsen öppnades 1979 och betecknas då som en viktig resurs för regionen och dess utveckling. 1982 startade reguljär utlandstrafik och 1995 etablerades charterverksamheten. 1996 introducerades fraktflyget, vilket med året blivit den viktigaste verksamhetsgrenen. Fram till 2012 ägdes Örebro Läns Flygplats AB av Länstrafiken Örebro AB. Efter en bolagsombildning 2012 breddades ägarkretsen och nuvarande ägarkonstellation är Region Örebro län och Örebro kommun 49,05 procent vardera, samt Karlskoga kommun och Kumla kommun 5,05 procent vardera.

Regionstyrelsen delar motionärernas åsikt att Örebro läns flygplats ABs verksamhet är till gagn för näringsliv, kommuner och regionen inom Örebro län. Det är regionstyrelsens uppfattning att bolaget också fortsatt ska ha en stark huvudägare eller ägarkonstellation. Vidare anser regionstyrelsen att ägarkretsen skulle kunna breddas genom att flera av länets kommuner äger mindre andelar i bolaget. Uppfattningen ligger i linje med den utredning som föregick ombildningen av bolaget 2012. I utredningen berördes ägarskapet enligt följande:

Ägarrollen

Flygplatser konkurrerar starkt med varandra. Det är därför väsentligt att det finns en stark ägare eller ägarkonstellation. Örebro läns landsting och Örebro kommun bör tillsammans kunna spela den rollen. Det bör också komma till uttryck i förslaget till aktieägaravtal, där de tillsammans och var och en för sig ges ett stort ansvar för och ett starkt inflytande över förvaltning och utveckling av flygplatsen. Det är också väsentligt med en bred uppslutning för flygplatsen och dess utveckling och roll i regionen. Det sker genom Karlskoga och Kumla kommuners medverkan i ägarkretsen. Det förutsätts att köp och försäljning av Örebro Läns Flygplats AB kan äga rum den 1 juli 2012. Utredningen har

Tjänsteställe, handläggare
Staben Ekonomi, Lennart Frommegård

Sammanträdesdatum
2024-02-12

FöredragningsPM
Dnr: 23RS1911

genomförts med utgångspunkt från den tidplanen. Det finns ingen anledning att stänga dörren för fler ägare som vill vara med och utveckla flygplatsen och Örebro/Hallsberg som ett nationellt logistik- och transportcentrum. Tvärtom bör det välkomnas. Det kan ske på olika sätt och inte enbart genom att vara en ägare av aktier i Örebro Läns Flygplats AB utan också i bolag som medverkar till utveckling av olika verksamheter som återfinns inom och vid flygplatsen.

Det bör ankomma på den nya styrelsen och de båda huvudägarna att kanalisera det intresse som finns hos andra aktörer att gå in och på olika sätt bidra till förvaltning och utveckling av flygplatsen och därvid hitta de lämpliga formerna härför.

Regionstyrelsens uppfattning är att näringslivet i länet bäst bidrar till verksamhetens finansiering genom att köpa tjänster av Örebro läns flygplats AB.

I februari 2023 presenterades utredningen om statens ansvar för flygplatserna i Sverige. Uppdraget redovisas i betänkandet ”Statens ansvar för det svenska flygplatssystemet – För tillgänglighet och beredskap (Ds 2023:3).”

I betänkandet ges förslag på hur flygplatser i landet ska ingå och bilda ett beredskapssystem, där befintlig infrastruktur används vid eventuella krisläge i samhället. Avseende finansiering av regionala flygplatser anser utredaren följande:

”Jag ser behov av att stödet till icke statliga flygplatser utanför det nationella basutbudet ökar. I dagsläget uppgår det statliga driftstödet till strax över 100 miljoner kronor. Jag bedömer att det stödet behöver fördubblas. Det framtida stödet bör gå till flygplatser som har allmän trafikplikt samt flygplatser som ingår i det statliga nätet av beredskapsflygplatser. Jag föreslår ett utökat statligt nät med beredskapsflygplatser. Utöver möjligheten att få statligt stöd enligt ovan föreslår jag även att de ska få en ökad ersättning för den icke ekonomiska verksamheten som avser själva beredskapshållandet. Denna ersättning uppgår i dagsläget till omkring 70 miljoner kronor. Jag ser behov av att denna ersättning också fördubblas. Fler flygplatser bör ingå, samt de bör i ökad utsträckning få ersättning för de kostnader som de har för att hålla beredskap.”

Regeringen har i statsbudgeten för 2024 utökat budgeten till regionala flygplatser med 110 miljoner kronor. Utökningen når inte upp till utredarens förslag, men utgör ändå ett betydande belopp. Dessutom tydliggörs med denna budgetpost statens ansvar för flygplatsernas beredskapsverksamhet. Hur dessa

Tjänsteställe, handläggare
Staben Ekonomi, Lennart Frommegård

Sammanträdesdatum
2024-02-12

FöredragningsPM
Dnr: 23RS1911

medel ska fördelas utreds för närvarande av luftfartsverket. Utredningen är inte klar.

Ett statligt driftbidrag till Örebro läns flygplats AB med 5-10 miljoner motsvarar cirka 20 procent av ägarnas driftbidrag till bolaget. Ett statligt bidrag i den omfattningen skulle ha stor betydelse för flygplatsbolagets ekonomi.

Regionstyrelsen har haft för avsikt att invänta effekterna av betänkandet ”Statens ansvar för det svenska flygplatssystemet – För tillgänglighet och beredskap (Ds 2023:3)” för att på bästa sätt kunna värdera ett svar på motionen. I skrivande stund är dessa effekter inte klarlagda varför betydelsefulla förutsättningar för bolagets finansiering fortfarande är okända.

Mot bakgrund av ovanstående information anser regionstyrelsen motionen vara besvarad.

Beredning

Regionstyrelsen behandlade ärendet den 30 januari 2024.

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige att motionen anses besvarad.

Yrkanden

Patrik Nyström (SD) yrkar bifall till motionen.

Willhelm Sundman (L) och Sebastian Cehlin (M) yrkar bifall till att-sats ett i motionen och bifall till besvarande av att-sats två i motionen.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på förvaltningens förslag och finner att regionstyrelsen beslutar enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Patrik Nyström (SD) och Elin Jensen (SD) reserverar sig mot regionstyrelsens beslut till förmån för motionen.

Willhelm Sundman (L), Sebastian Cehlin (M), Anna Nordqvist (M) och Erik Baecklund (M) reserverar sig mot regionstyrelsens beslut till förmån för motionens första att-sats.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Svaret på motionen har inga konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven.

Tjänsteställe, handläggare
Staben Ekonomi, Lennart Frommegård

Sammanträdesdatum
2024-02-12

FöredragningsPM
Dnr: 23RS1911

Ekonomiska konsekvenser

Svaret på motionen har inga ekonomiska konsekvenser.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM regionfullmäktige 2024-02-12

Svar på motion

Motionen

Skickas till:

(Ange vem/vilka beslutet ska skickas till)